

usnesení jeho v tomto bodě býti zrušeno. Stejně musilo býti zrušeno i další zamítavé usnesení. Rekursní soud, vycházející z omylného názoru, že jde o dvě různá usnesení, k nimž běží dvě různé lhůty k rekursu (8 a 14denní), měl za to, že se stalo usnesení co do vkladu práva vlastnického, byvši napadeno domněle opozděným rekuresem, pravoplatným a že tudíž usnesení proti vnucenému zřízení práva zástavního vkladem na nemovitost podle pravoplatných exekučních titulů nemůže býti více napadeno. Leč tuto navrhovanou exekuci lze povolit jen tehdy, je-li tu předpoklad pro její povolení (vklad vlastnického práva k nemovitosti nebo vklad pohledávky). Jelikož tento předpoklad nebyl rekursním soudem, jenž ho považoval omylem za pravoplatný, přezkoumán, nezbylo než i druhou část usnesení zrušiti, neboť tato jen současně s první částí povolena nebo zamítnuta býti může.

Čís. 2453.

Lze povolit exekuci zabavením pohledávky dlužníka proti pojišťovně, třebaž ještě nenastal případ pojistný.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, R I 318/23.)

Vymáhající věřitel žádal za povolení exekuce zabavením pohledávek dlužnice Nelly B-ové, jež povinná strana v případě úmrtí Klementiny R-ové od pojišťovny P. ve Vídni po případě od její filiálky nebo její generální reprezentace v Praze na základě pojistky čí. 501.783 splatné 27. listopadu 1923 penízem 126.092 K 99 h a pojistky čí. 501.782 splatné 7. listopadu 1923 penízem 25.999 K 12 h má k požadování. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle §u 294 ex. ř. lze vésti exekuci na peněžitě pohledávky povinné strany jich zabavením, což vykoná se tím, že soud exekuci povolující zapoví poddlužníkovi, by dlužníkovi neplatil, vždy však musí tu býti již existentní peněžitá pohledávka dlužníkovou proti osobě (straně) třetí. Dle vlastního udání vymáhající strany v návrhu exekučním vzejí mají Nelly B-ové proti pojišťovně P. z pojistek pohledávky, na které exekuce vedena býti má, teprve v případě úmrtí Klementiny R-ové. Toho času nepřísluší straně povinné proti pojišťovně ještě žádná peněžitá pohledávka, nejvýše by se mohlo jednati o vyhlídku a naději na ni, pojišťovna není v poměru k povinné poddlužnici, není tu toho času ani předmětu exekuce (§ 54 čí. 3 ex. ř.) a exekuce dle §u 294 ex. ř. jest proto nepřipustnou.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud neposoudil věci správně, maje za to, že povinné straně nepřísluší peněžitá pohledávka proti pojišťovně. Pohledávka tu jest i podle tvrzení povinné strany, ježto pojišťovna jest povinna vyplatiti nejdéle 27. listopadu 1923, po případě i dříve, částky v pojistkách vyznačené. Pohledávka přísluší povinné straně; jest ovšem podmíněna tím,

že pojištěnec nedožije se uvedeného dne, nebo že do té doby neučiní jiného opatření. Pohledávka povinné strany vznikla ustanovením pojištěncovým, že pojištěné částky mají býti vyplaceny povinné straně, a trvá, dokud nenastanou případy shora naznačené. Není proto závady, by nebyla povolena exekuce zabavením pohledávky podle Šu 294 ex. ř.

Čís. 2454.

I když jde o věc zastupitelnou, jest poskytnouti náhradu především in natura.

(rozh. ze dne 4. dubna 1923, Rv I 1100/22.)

Na podzim roku 1918 bylo žalobci zabaveno vojenskými úřady 73·5 kg cukru. Vojenské úřady vydaly cukr žalovanému, jenž jej spotřeboval. Žalobě o odevzdání 73·5 kg cukru procesní soud první stolice vyhověl, shledav žalobní nárok opodstatněným s hlediska předpisů o náhradě škody. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Ku správnému rozhodnutí tohoto sporu třeba předem řešiti tu otázku, o jakou žalobu vlastně jde. Prvý soudce žalobu pokládal za žalobu o náhradu škody. Tou však není. Je sice pravda, že, jde-li o náhradu škody, má vše býti dle Šu 1323 obč. zák. uvedeno v předešlý stav. Z tohoto zákonného ustanovení vyvozuje první soudce, že možno žádati náhradu škody i dodáním věcí zastupitelných. Tomu však tak není. Z ustanovení Šu 1323 obč. zák. plyne naopak, že uvedením v předešlý stav míněno jen vrácení téže věci in specie. Ježto to však v tomto případě není možno, an žalovaný cukr již před podáním žaloby spotřeboval, mohl by žalobce při žalobě o náhradu škody domáhati se dle Šu 1323 obč. zák. jen náhrady ceny odhadní. Té však žalobce nežádá a proto již z tohoto důvodu nemůže býti tato žaloba žalobou o náhradu škody. Podmínkou vzniku nároku na náhradu škody jest čin bezprávný, dále škoda na jmění, pak příčinná souvislost mezi bezprávným činem a škodou a konečně vina škůdce v subjektivním smyslu slova. Těchto podmínek však žalobce v žalobě ani ve sporu netvrdil, tím méně prokázal. Z toho patrně, že nejde o žalobu o náhradu škody, jak neprávem první soudce za to má. Žalobou žádá žalobce za soudní výrok, že žalovaný povinen jest odevzdati mu 73·5 kg cukru, o němž ve sporu tvrdí, že je jeho vlastnictvím a že cukr byl dán žalovanému do uschování. Dle toho by mohlo jíti jen o žalobu o vrácení věci, dané do uschování neb o žalobu vlastnickou. Onou žalobou však tato žaloba nemůže býti, ježto cukr nedal žalovanému do uschování žalobce, nýbrž plukovník V., takže žalobce nebyl vůči žalovanému smluvní stranou, uschova- telem, jak by žaloba o vrácení deposita dle Šu 961 obč. zák. předpokládala. Může tedy jíti jen o žalobu vlastnickou ve smyslu Šu 366 a násl. obč. zák. a o takovou žalobu také ve skutečnosti mezi stranami jde, ježto jí žádá žalobce na žalovaném vrácení 73·5 kg cukru, o němž tvrdí, že je to cukr jeho. Že by žalobce při vindikaci musil v žalobní prosbě žádati za výrok soudní, že věc vindikovaná je jeho vlastnictvím, jak první soudce se domnívá, zákon nikde nežádá. Základem žaloby vindikační jest vlastnictví. Náleží tudíž žalobci, by prokázal právo vlast-